

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKÀ KOSOVÀ/REPUBLIC OF KOSOVO
KUVËNCI KOMUNAL/ASSEMBLY OF MUNICIPALITY/SKUPŠTINA OPŠTINA
SKENDERAJ
Nr. 01-343/01-0030527-124
Data 03-07-2024

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Komuna Skenderaj
Opština Skenderaj
Municipality of Skenderaj

PLANI LOKAL I TRANSPORTIT RRUGOR 2024-2028

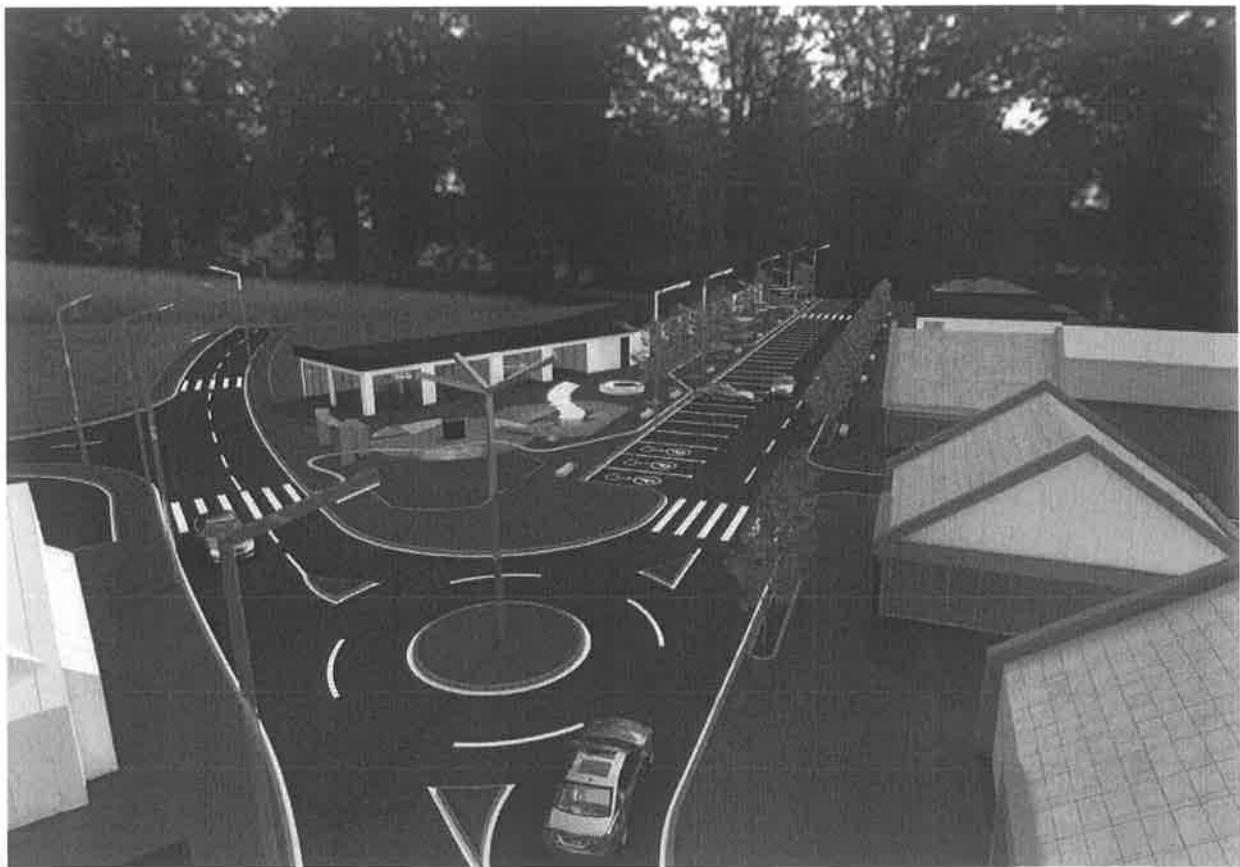
Skenderaj: 2024

Ne bazë të vendimit me nr.02-020/01-0011290/24 të datës 27.02.2024 nga zyra e kryetarit për formimin e Grupit Punues: Hartimi i Draft Planit për Transportin Rrugor Lokal për Komunën e Skenderaj me ketë përbërje:

➤ **Grupi Punues:**

1. Gani Kerolli-Kryesues
2. Besnik Smakaj-Anëtar
3. Brahim Smajli-Anëtar
4. Feriz Dajaku-Anëtar
5. Kreshnik Smakiqi-Anëtar
6. Hajzer Shala-Anëtar
7. Arben Zabeli-Anëtar

Përmbajtja:

1. Fushëveprimi i planit	3
2. Korniza ligjore	4
3. Synimet dhe vizioni	4
4. Objektivat	5
5. Infrastruktura e transportit	6
6. Transporti Publik në Komunën e Skenderajt	8
7. Transporti ndër-urban.....	9
8. Transporti publik-Urbano-Periferik	10
9. Vend-parkingjet	11
10. Infrastruktura rrugore	12
11. Analiza e gjendjes ekzistuese	15
12. Siguria në trafik	15
13. Sinjalizimi horizontal dhe vertikal	16
14. Trafiku për këmbësorë	16
15. Trafiku për çiklistë	16
16. Ngarkesa e trafikut	18
17. Infrastruktura rrugore për personat me nevoja të veçanta	18
18. Siguria në trafik në afërsi të shkollave	19
19. Krijimi i shtigjeve për çiklistë	22
20. Mirëmbajtja e rrugëve	23
21. Plani i monitorimit	23
22. Plani i veprimit, prioriteti dhe aktivitetet për vitin 2024-2028	24

1. FUSHËVEPRIMI I PLANIT

Plani Lokal i Transportit Rrugor është një plan strategjik zhvillimor nga fusha e komunikacionit për komunën e Skenderajt. Me këtë plan, tentohet fillimi i planifikimit të transportit rrugorë të qëndrueshëm dhe të sigurt për të gjithë pjesëmarrësit në komunikacion.

Nga aspekti i komunikacionit, ky plan do të shërbejë si bazë e mirë për përpilimin e planeve dhe projekteve në komunën e Skenderajt, të cilat ndërlidhen me fushën e komunikacionit.

Gjatë hartimit të planit janë marrë në konsideratë trendët dhe zhvillimet më bashkëkohore në fushën e komunikacionit të qëndrueshëm urban dhe rural. Në këtë mënyrë, realizimi i Planit Lokal të Transportit Rrugor për komunën e Skenderajt ka për qëllim uljen e shkallës së motorizimit, duke promovuar formën tjetër të lëvizjes, si zhvillimin e çiklizmit dhe krijimin e hapësirave për ecje në këmbë, përkatësisht krijimin e kushteve infrastrukturore me qëllim të akomodimit të gjithë pjesëmarrësve në komunikacion. Sfidat e planifikimit bashkëkohor në pjesën urbane ka të bëjë me sfidat ditore për përbushjen e kërkesave për lëvizje, përkatësisht gjetjen e alternativave ambientale të qëndrueshme dhe krijimin e kushteve për lëvizje të lirë dhe të sigurt për të gjithë pjesëmarrësit në trafik.

Ndërgjegjësimi i rritur i qytetarëve lidhur me përdorimin e mënyrave aktive, të pastra dhe efikase të transportit, si ecja, çiklizmi dhe transporti publik, siguron një mënyrë më të efektshme për përbushjen e kërkesave për lëvizje ditore.

Hartimi i Planit Lokal të Transportit Rrugor mundëson krijimin e një sistemi të qëndrueshëm të transportit dhe lëvizjeve të tjera (lëvizjeve të motorizuara dhe të pa motorizuara) me qëllim që të krijojnë:

- sigurimin e qasjes sa më të lehtë për lëvizjet ditore dhe shërbime të tjera
- përmirësimin e shkallës së sigurisë ne transportin rrugor,
- zvogëlimin e ndotjes së ambientit nga automjetet e transportit rrugor,
- rritjen e efikasitetit dhe ekonomicitetit gjatë transportit të njerëzve dhe të mallrave
- rritjen e atraktivitetëve mjedisore ne zonat urban dhe rurale.

Më këtë plan përcaktohen qartë objektivat dhe synimet për zhvillim të qëndrueshëm të infrastrukturës së transportit në tërsi, për ndërtimin e rrugëve funksionale, që lidhen me fshatrat e komunës dhe qytetet e tjera, me çka do të krijojen kushte për transport të sigurt dhe respektimin e kriterieve të nevojshme për ruajtjen e mjedisit jetësor.

Me këtë plan, përveç çështjeve thelbësore që kanë të bëjnë me infrastrukturën e transportit, me ndërtimin e kapaciteteve për zbatimin e saj, janë paraparë aktivitete përkatëse për komunën e Skenderajt.

2. KORNIZA LIGJORE

Plani Lokal i Transportit Rrugor për komunën e Skenderajt është dokument i cili duhet të promovojë interesat e përbashkëta të banorëve të Skenderaj, për lëvizje të lirë dhe të sigurt për të gjithë pjesëmarrësit në trafik, për përmirësimin e cilësisë së jetesës, krijimin e ambientit të pastër dhe të shëndoshë mjedisor dhe social. Plani Lokal i Transportit Rrugor për komunën e Skenderajt bazohet në kornizën ligjore në fuqi në Kosovë si:

- Ligji Nr. 02/L-70 për Sigurinë në komunikacionin rrugor
- Ligji Nr. 2004/1 dhe Ligji nr. 04/L-179, 16 maj 2013, për Transportin rrugor
- Ligji Nr. 2003/11 mbi rrugët
- Ligji Nr. 03/L-040 për vetëqeverisje lokale
- Ligji Nr. 04/L-076 për policinë
- Ligji Nr. 2012/04-L-174 për planifikimin hapësinor
- Ligji Nr. 03/I-160 për mbrojtjen e ajrit nga ndotja
- Ligji Nr. 03/I-025 për mbrojtjen e mjedisit.
- Rregullore komunale për transport rrugor nr. 1-110-32837
- Rregullore komunale për autotaksi numër 1-110-32825
- Udhëzimi Administrativ për sinjalizim rrugor nr. 09/2017

3. SYNIMET DHE VISIONI

3.1 Synimet

- Ndërtimi i shtigjeve për çiklistë dhe këmbësorë përgjatë rrugëve urbane dhe rurale,
- Ndërtim i shiritave për gjatë rrugëve urbane dhe rurale ne zonat turistike etj.
- Zgjerimi i infrastrukturës rrugore ne zonat me interes lokale dhe kombëtar për rritjen e turizmit,
- Ndërtimi dhe zgjerimi i qendrës së qytetit më infrastrukturre moderne,
- Sigurimi i ambientit të qëndrueshëm të lëvizjes se lire duke dekurajuar përdorimin e automjeteve private dhe duke inkurajuar transportin publike, ecjen dhe çiklizmin.
- Përkatja e transportit me autobusë apo me minibusë me qëllim të përparimit dhe forcimit të tij si formë kryesore e lëvizjes.
- Largimi i ndotjes akustike (zhurmave) nga zonat e banimit, posaçërisht nga zona e ndjeshme urbane me qëllim të rritjes së cilësisë të jetesës por edhe zvogëlimit të ndikimit të gazrave të rrezikshme në mjedis.
- Përkatja e përdorimit të bicikletave si mjet transporti, sigurimi i hapësirës së nevojshme dhe dhënia e përpërësise në trafik.

3.2 Vizioni-Komuna e Skenderajt qytet ekologjik me vlera të trashëgimisë kulturore artiste dhe turistike, i cili siguron qasje të lirë dhe të sigurt për të gjithë pjesëmarrësit në trafik më ambient të pastër dhe kushte të mira për jetë të shëndetshme.

Në kuadër të plotësimit të vizionit për komunën e Skenderajt, janë përcaktuar pesë objektiva strategjike kryesore. Secila prej objektivave strategjike shtjellohet me anë të aktiviteteve përkatëse të cilat do të trajtohen gjatë hartimit dhe finalizimit të Planit Lokal i Transportit Rrugor 2024-2028.

4. OBJEKTIVAT

- Ndërlidhja me komunat e tjera dhe rrugët e komunës së Skenderajt, përmirësimi, zhvillimi dhe mirëmbajta e infrastrukturës së transportit rrugor.
- Përmirësimi i kualitetit të shërbimeve, krijimi i ambientit të favorshëm dhe të sigurt rregullativë për rritjen e cilësisë së shërbimeve në fushën e transportit dhe komunikacionit.
- Përmirësimi i sigurisë në komunikacion dhe mbrojtja e mjedisit.

4.1 Objktivi -I - Rritja e sigurisë në trafik

Përcaktimi i masave teknike për rritjen e sigurisë në trafik dhe të çështjeve me interes do të ndihmojë institucionet në nivelin komunal në përcaktimin e prioritetave, veçanërisht në afërsi të zonave urbane dhe rurale afér shkollave.

Pas evidentimit të vendeve në afërsi të shkollave, të cilat konsiderohen si vende me rrezikshmëri të lartë, do të përdoren metodat dhe masat e përshtatshme për lesimin e qarkullimit të trafikut.

Për zhvillimin e qendrës së qytetit të Skenderajt janë planifikuar katër projekte, që përfshin:

- Ndërtimin e stacionit të autobusëve
- Ndërtimin e parkingjeve ne qytet dhe zonat për rrith,
- Ndërtimin e tregut të gjelbër të qytetit etj.
- Ndërtimi i rrugës se re qe lidhe rrugët ekzistuese (Rr. Sala dhe Hamit Jashari me Rr.17 Shkurti).

Ndërtimi i rrugës “Miftar Bajraktari” qe lidhet me rrugën regionale “Arben Haliti”

4.2 Objektivi -II- Zhvillimin e sistemit për rregullimin dhe menaxhimin e trafikut

Cilësia e infrastrukturës në sektorin e transportit dhe rrugëve urbane është gjithashtu një nga objektivat e rëndësishëm për realizimin e projektit të qendrës dhe rregullimit të pjesës rurale.

Një plan i tillë duhet të realizohet për të siguruar në mënyrë të veçantë:

- Përmirësimin e kushteve të qarkullimit për të gjithë pjesëmarrësit në trafik (zvogëlimin e aksidenteve rrugore, vendosja e tabelave informuese, vendosja e ndriçimit të mjaftueshëm në hapësirat publike) etj.
- Zvogëlimin e ndotjes dhe respektimin e vlerave mjedisore
- Zvogëlimin e shpenzimeve publike dhe private
- Përshtatjen e infrastrukturës për personat me nevoja të veçanta (ndërtimi i hyrjeve dhe daljeve me laura dhe vendosja e sinjalistikës për personat me nevoja të veçanta).

Në rregullimin e udhëkryqeve të trafikut në pjesën rurale.

Rrjeti rrugor në komunën e Skenderajt i plotëson kushtet për lëvizje të lirë dhe një jetë më cilësore për persona me nevoja të veçanta dhe familjet e tyre.

4.3 Objektivi -III- Krijimi i hapësirave për lëvizjen e lirë për mjetet të pa motorizuara dhe ekologjike ne zonat urbane dhe rurale,

Ecja në këmbë është forma më e vjetër dhe më universale e udhëtimit. Që njerëzit të ecin në mënyrë të sigurt, të përshtatshme, efikase dhe të qetë, u nevojitet një mjesid dhe infrastrukturë e projektuar mirë, e cila i përbushë nevojat e tyre për lëvizje të lirë. Një vend i privilegjuar që zotëron qyteti i Skenderajt janë dhe parqet e qytetit në anët e saj, përkatësisht zona më atraktive e qytetit. Një pjesë e këtyre papaqëve dhe zonave të gjelbëria, kryesisht gjatë verës shndërrohet në shëtitore dhe zona të qeta që shërbejnë si vend për ecje të qytetarëve.

4.4 Objektivi -IV- Krijimi i shtigjeve për çiklistë ne zonat turistike,

Një nga objektivat më të rëndësishëm në kuadër të këtij plani ka për qëllim rritjen e përdoruesve të biçikletave në qytetin e Skenderajt dhe ndërlidhjen funksionale të shtigjeve për çiklistë me zonat rurale. Me këtë objektiv synohet zvogëlimi i trafikut, rritja e cilësisë së ajrit, ulja e kërkesës për parkim dhe përmirësimi i shëndetit publik. Kjo do të arrihet duke krijuar shtigje të reja për çiklistë, duke përmirësuar sigurinë e çiklizmit dhe institucionalizimin e çiklizmit ne komune e Skenderajt.

4.5 Objektivi -V- Përshtatja e infrastrukturës rrugore për persona me nevoja të veçanta

Në kuadër të këtij plani, vëmendja është përqendruar më tepër në përshtatjen e infrastrukturës rrugore për personat me nevoja të veçanta, sidomos në kalimet në rrugë dhe në vendkalimet për këmbësorë (vendosja e sinjalistikës për personat me nevoja të veçanta).

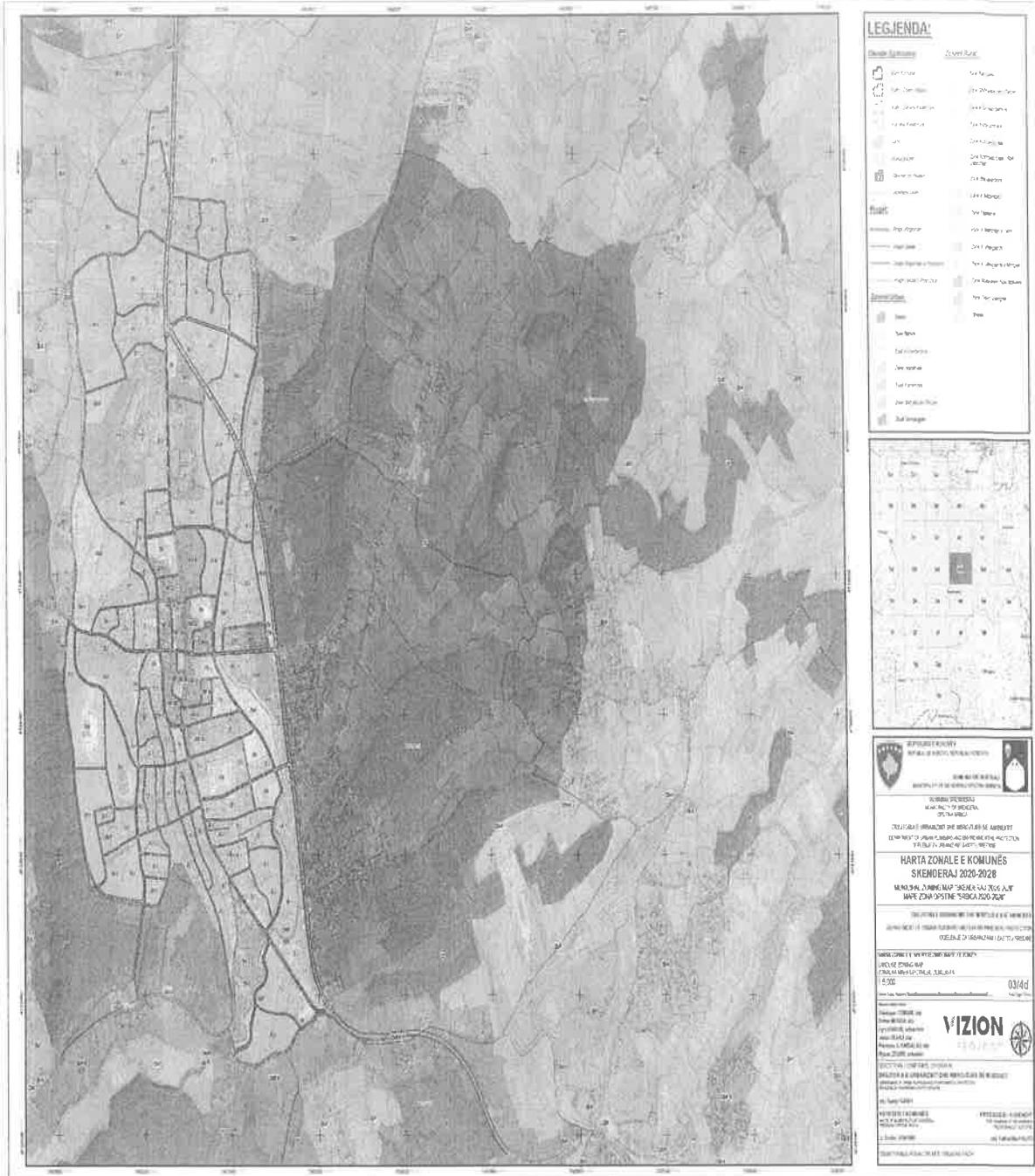
5. INFRASTRUKTURA E TRANSPORTIT

Transporti i njerëzve dhe i mallrave në territorin e komunës se Skenderajt bëhet përmes transportit rrugor. Komuna e Skenderajt posedon një rrjet të rrugëve që ofrojnë lidhje të mira me komunat e tjera. Rrjeti i rrugëve nationale dhe rajonale që administrohen nga niveli qendror, është: 69.5 km në total brenda komunës është në gjatësi prej 405 km. Rrugët lokale janë në gjatësi prej 335.5 km dhe janë përgjegjësi e komunës. Kompanitë private të licencuara nga Ministria e Infrastrukturës Rrugore u ofrojnë shërbime qytetareve për linjat urbane dhe linjat ndër urbane, ndërsa nuk ofron shërbim përmenaxhimin e linjave të autobusëve,

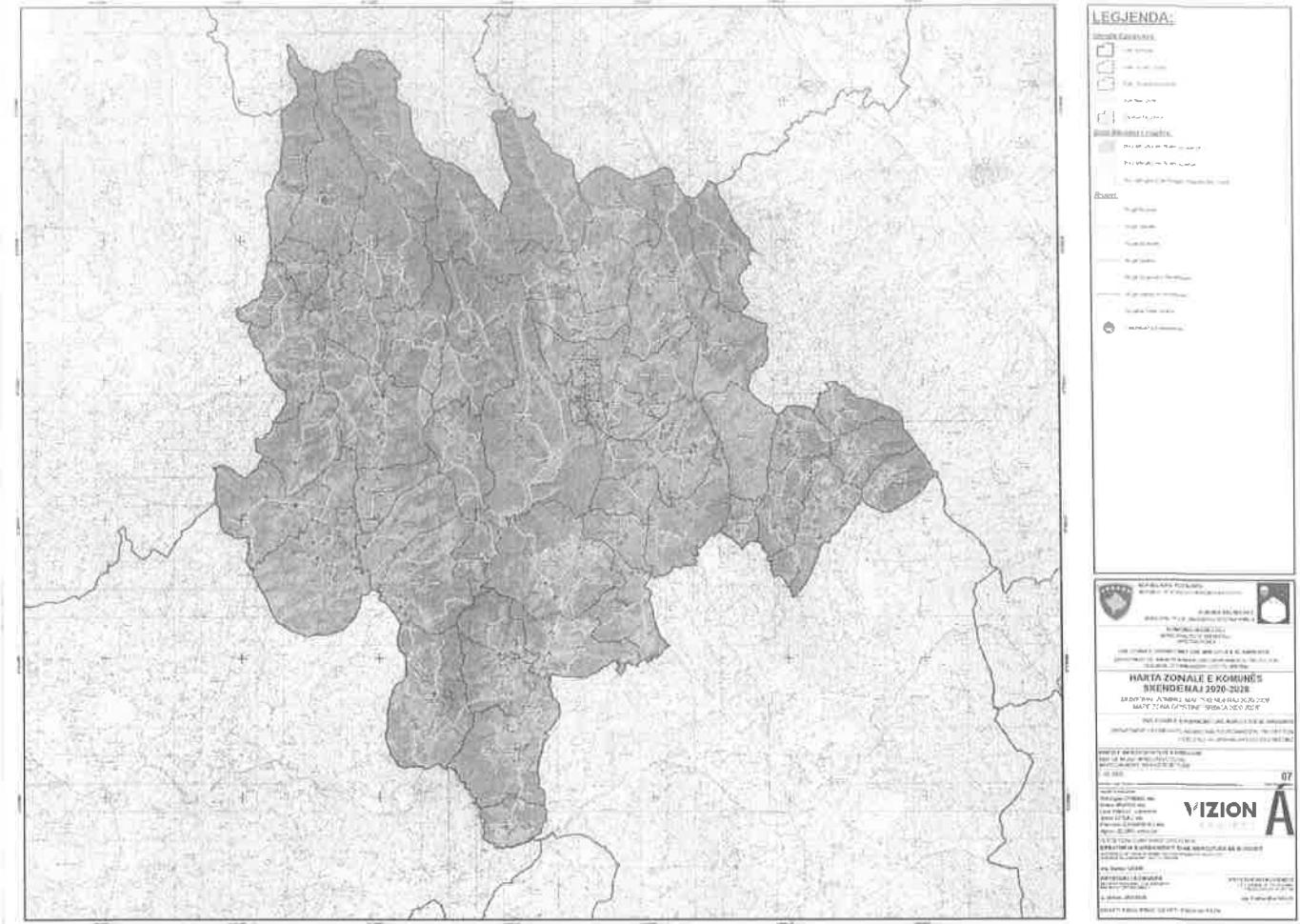
Planifikimi i transportit për komunën e Skenderajt i paraprin organizimi urbano-periferik sipas planti zhvillimor lokal, duke analizuar zhvillimet e formës urbano-periferik, ndër-urbane, shfrytëzimin e tokës, qasjen në pjesë të ndryshme të qytetit, fshatrat dhe pjesët malore.

Foto: Projekt i stacionit të autobusëve ne Skenderaj.

Burim HZK: Harta 1-Rrjeti rrugorë në Komunën e Skenderaj.

Burim HZK :*Harta 2- Infrastrukturës rrugore 2020-2028.*

6. TRANSPORTIT PUBLIK NË KOMUNËN E SKENDERAJT

Pas viti 1999, në komunën e Skenderajt transporti publik ishte organizuar përmes kompanisë publike për transportin publik, me ato mjete që kishin mbetur nga N.T.P. "Kosovatransi" deri në privatizimin e kësaj kompanie, pastaj në mënyrë graduale filluan që të operojnë edhe transportuesit privat. Sot në komunën e Skenderajt operojnë 10 Operator Ekonomik të transportit privat, të cilat e mbulojnë territorin e Komunës së Skenderajt.

7. TRANSPORTIT PUBLIK NDËR-URBAN

Transporti publik ndër-urban i udhëtarëve ka për shërbim vend ndalimet e autobusëve linjat e autobusëve që qarkullojnë dhe shërbejnë për qytetarët e Skenderajt, janë kryesisht ato të linjave transite Skenderajt-Mitrovicë, Skenderaj – Drenas – Prishtinë, Skenderaj – Klinë dhe Mitrovicë– Klinë e Epërme - Pejë, ku mbledhja e udhëtarëve behet ne vend ndalime.

- Linjat jashtë territorit të komunës janë:
 - a. Skenderaj- Drenas-Prishtinë,
 - b. Skenderaj-Mitrovicë,
 - c. Skenderaj-Klinë,

Transporti me autobus organizohet në disa forma dhe atë: transport ndërkombëtar, transport ndër urban dhe transport urbano-periferik.

Këto kategori janë të ndara edhe sipas menaxhimit, ku transporti ndërkombëtar dhe ndër urban menaxhohet nga Ministria e Infrastrukturës, kurse transporti urbano-periferik menaxhohet nga komuna. Në mungesë të autobusëve nëpër disa fshatra ku ka lëvizshmëri më të vogël, linjat janë të mbuluara me kombibus privat, të cilët pajisen me leje nga DSHP-ja.

8. TRANSPORTIT PUBLIK- URBANO –PERFERIK

Transporti publik bëhet nga operatoret ekonomik privat të autobusëve të cilët janë të licensuar nga Ministria e transportit dhe planifikimit hapësinor.

Në terë territorin e komunës se Skenderajt vend ndalime për automjete e transportit publik janë gjithsej 71, ndërsa numri i automjeteve motorike të regjistruar si auto taksi janë 10, si dhe 2 operator ekonomik radio taksi me nga 5 automjete.

Transporti publik do të vazhdojë të ofrojë shërbim nga operatoret privatë, sidomos në drejtim të zonës urbane dhe zonave rurale, si dhe qendrave të tjera.

Rrjetit te shtigjeve për këmbësore, bicikleta dhe hapësira publike duhet t'i kushtohet një planifikim i detajuar dhe ndërlidhës përmes hapësirave publike, parqeve e shtigjeve dhe gjithashtu t'i kushtohet rendësi lehtësimit te lëvizjes se personave me nevoja të veçanta.

Komuna e Skenderajt duhet të parashev edhe këto kushte planifikuese:

- Infrastruktura rrugore duhet të planifikohet në shkallë të përshtatshme në harmoni me funksion të qendrave dhe kërkesave kombëtare e regionale.
- Gjatë procesit të përcaktimit të zonave të ndërtimit, duhet të dëshmohet se është shëmangur kostojë e lartë në masat zhvillimore dhe mirëmbajtje.
- Ndërtimi rrugëve duhet t'i respektojë rregullat vitale për një rasport të qëndrueshëm dhe orientimi i mbrojtjes së mjedisit etj.
- Koncepti detaj i mobilitetit (përfshirë edhe transportin publik, këmbësor dhe trafikun për çiklist) Ky koncept duhet të përcillet me plan detaj për zhvillim turistik.
- Problemet teknike lidhur me sigurinë e rrugëve (gjerësia e rrugëve, kalimet e rrezikshme, pjerrtësia), dukshmëria duhet të përfshihen dhe të lehtësohen me masa të përshtatshme.

Në përgjithësi në komunën e Skenderajt parkimi nuk është shume problem që paraqitet në pjesën urbane, konkretisht në qendër të qytetit ku dihet se ka një hapësirë të përcaktuar që i plotëson kushtet dhe kriteret për parkim publik komunale.

Hapësirat ekzistuese qe shërbejnë si parkime janë në prona private dhe ndërtesave të banimit kolektive dhe qendrave tregtare-bizneseve.

Me arritjen e zhvillimit efikas të infrastrukturës do të thotë jo vetëm mundësia e një qarkullimi të lirë dhe funksional, por edhe arritja e një ambienti të pastër pa ndotje me menaxhimin e duhur të mbeturinave dhe gjelbërimin e hapësirave publike.

Operatorët transportues privat respektojnë linjat e caktuara duke respektuar edhe orarin i cili paraprakisht është i publikuar.

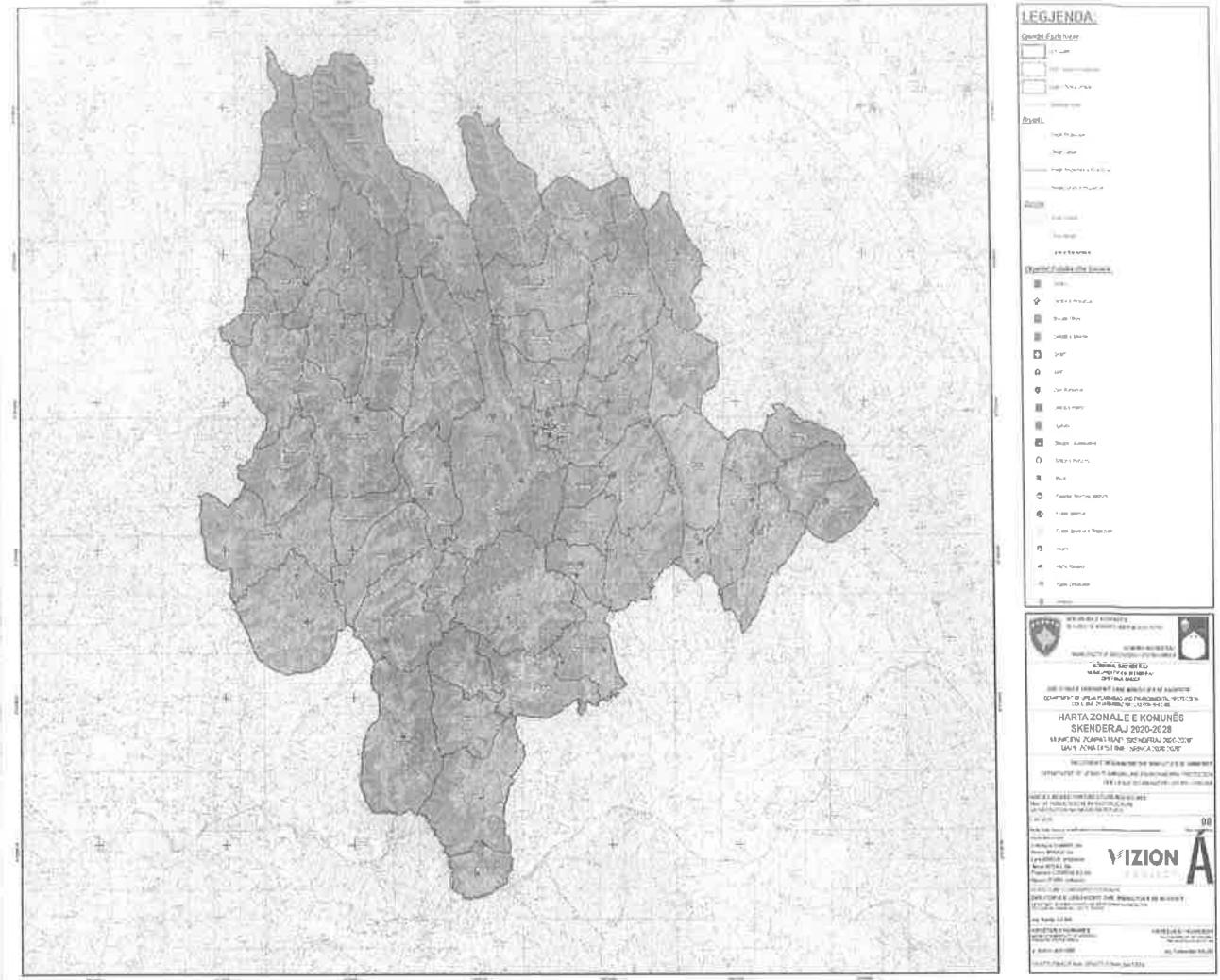
➤ **Linjat brenda territorit të komunës janë:**

- Skenderaj-Klladernic-Runikë,
- Skenderaj-Runik-Pemishtë,
- Skenderaj-Runik-Izbicë,
- Skenderaj-Runik-Syriqanë,
- Skenderaj-Rezallë-Likoc-Ticë,
- Skenderaj-Rezall-Abri e Poshtme,
- Skenderaj-Makerrmal-Murgë,
- Skenderaj-Rakinicë,
- Skenderaj-Çirez,
- Skenderaj-Prelloc-Kozhicë-Çirez,
- Skenderaj-Vajnik-Izbicë,
- Skenderaj-Kuçicë,
- Skenderaj-Tërnac-Kuçiçë,
- Skenderaj-Tushilë,
- Skenderaj-Krasaliq-Kozhicë,
- Skenderaj-Prekaz i Poshtëm-Mikushnicë-Prekaz i Epërme,
- Skenderaj-Mikushnicë-Lubavec,
- Skenderaj-Prekaz i Epërm-Mikushnicë,
- Skenderaj-Kryshec,
- Skenderaj-Açarevë,
-

Transporti i nxënësve në Insitucionet e Arsimit Parauniversitar

Drejtoria Komunale e Arsimit bën transportin e organizuar për nxënësit me nevoja të veçanta në klasë të bashkangjitura, klasë të rregullta në shkolla të komunës se Skenderajt, si dhe për nxënësit me nevoja të veçanta që ndjekin mësimin në Qendren Burimore në Pejë.

Gjithashtu bazuar në Ligjin e Arsimit Parauniversitar nr. 04/L-032 nen 15 paragrafi 5.1, Drejtoria Komunal e Arsimit bën pagesa për transport për nxënësit të cilët janë brenda distance prej 4 kilometra, në të gjitha shkollat e komunës së Skenderajt.

Burim HZK: *Harta 3-Transporti publik në Komunën e Skenderajt 2020-2028*

9. VEND-PARKINGJET

Në komunën e Skenderajt janë 30 lokacione të parkingjeve, , këto lokacione me parkingje kanë hapësirë për prej 1,610 vend parkingje, prej tyre janë 52 vend parkingje me persona me nevoja të veçanta .

Foto: *Shenjëzimi i vend parkingjeve-Skenderaj*

Pas përfundimit të shenjëzimit të hapësirave për parking për banorët rezidentë të objekteve banesore në rrugën “Fehmi e Xhevë Lladrovci” në Skenderaj, ka nisur shenjëzimi tjetër i parkingjeve edhe për banorët e ndërtësës në rrugën “Ahmet Delia”, afér sheshit “Adem Jashari”.

Me këtë rast, kompania e kontraktuar nën mbikëqyrje të inspektorëve nga Drejtoria e Inspektionit, ka përfunduar procesin e shenjëzimit, duke i hapë rrugë kështu procesit të aplikimit për parking, nga ana e banorëve rezidentë.

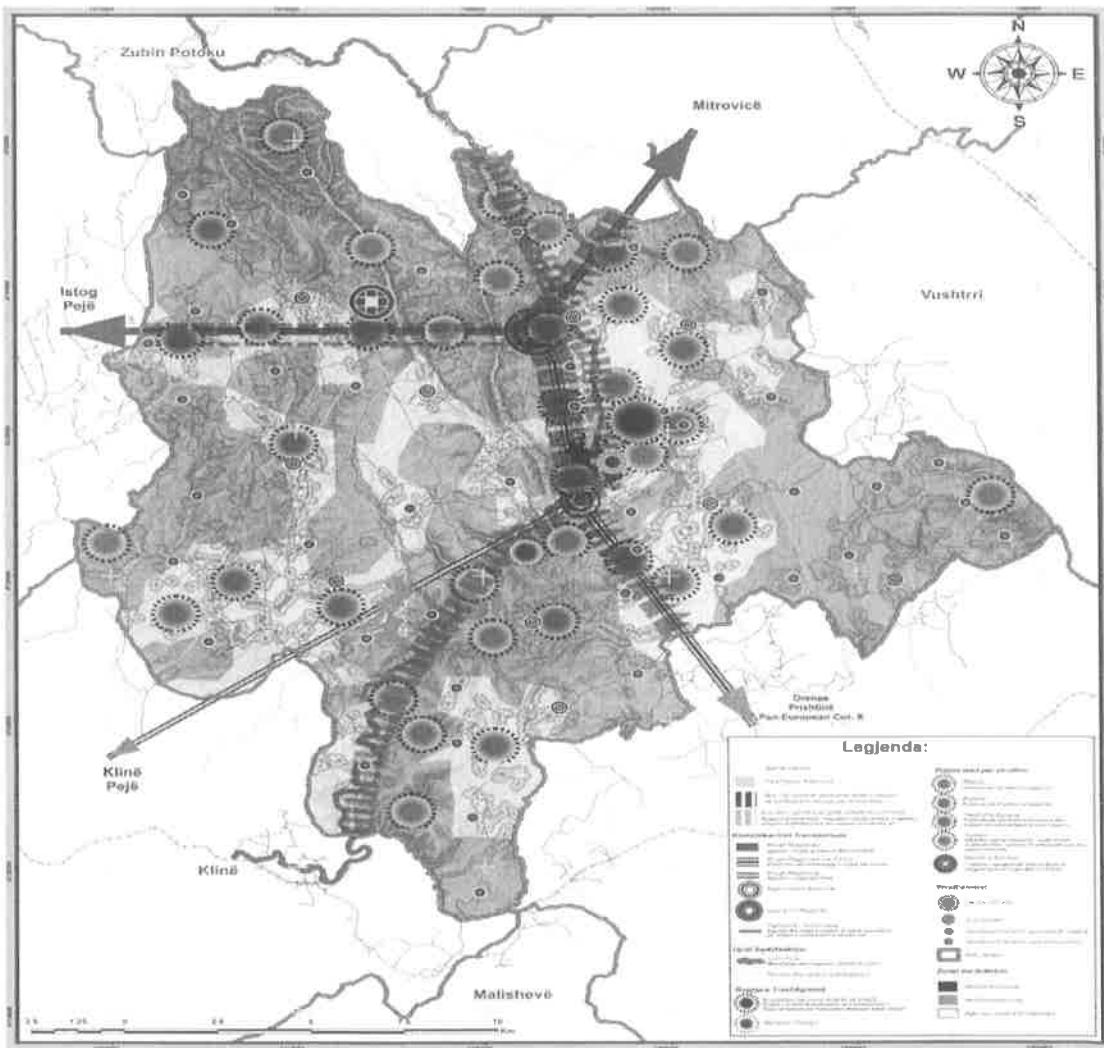
10. INFRASTRUKTURA RRUGORE

Pozita gjeografike e komunës së Skenderajt në të cilën kalojnë rrugë të rëndësishme rajonale dhe nationale, si dhe rrjeti rrugor lokal mundësojnë qarkullim me të mirë dhe mjaft efikas me të gjitha vendbanimet e territorit.

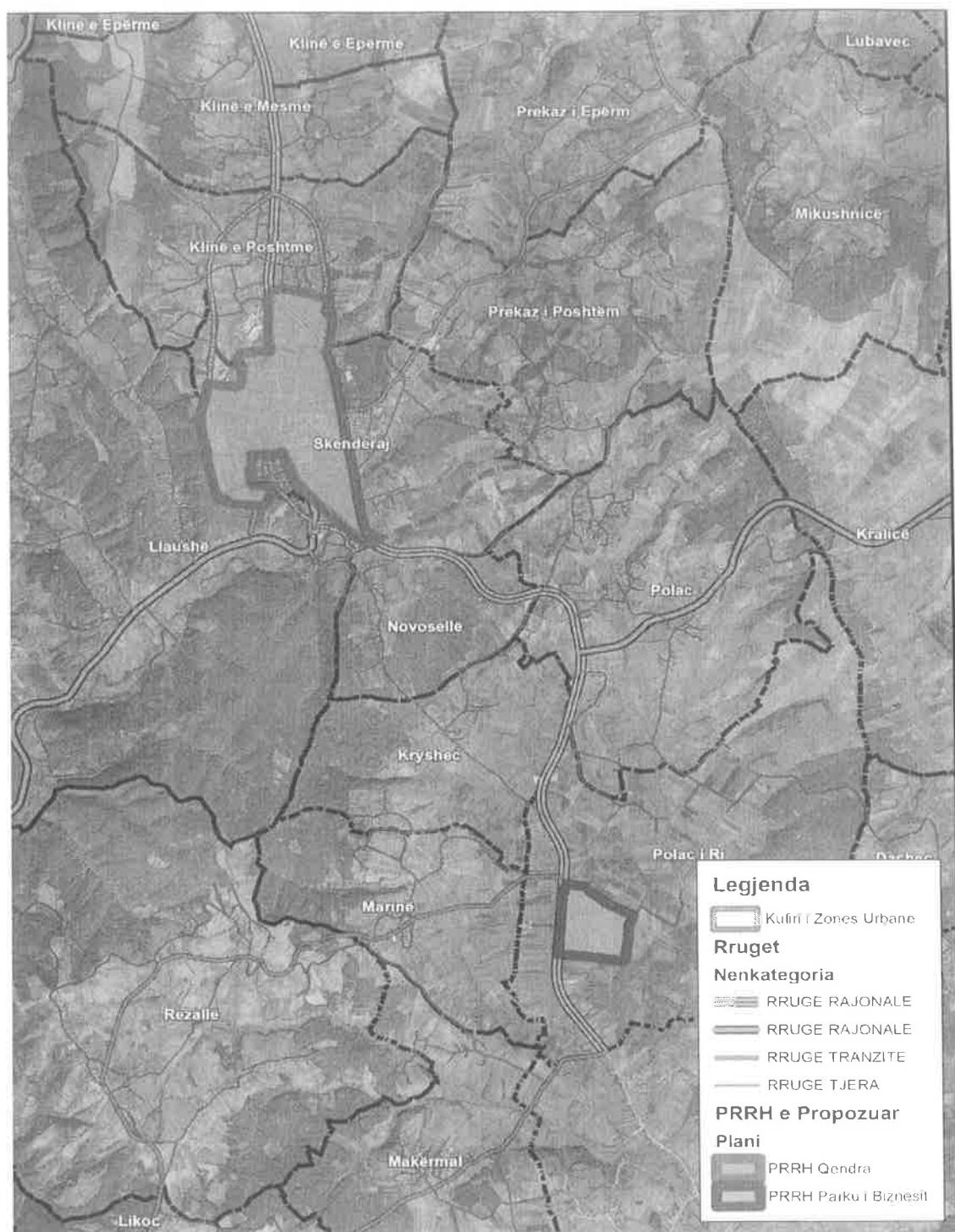
Në komunën e Skenderajt ekziston niveli i disa kategorive te rrugëve , duke filluar prej rrugëve regionale, lokale deri tek ato të pa kategorizuara.

Rrjeta e rrugëve në komunën e Skenderajt përbhet nga:

- Rrugët regionale – R-101, R-102, R – 105, R-304, këto rrugë lidhin Skenderajn me komuna tjera,
- R-101 është Rruga Skenderaj - Istog dhe Skenderaj-Mitrovicë,
- R-102 - Skenderaj - Drenas
- R – 105 – Skenderaj – Klinë- dhe Polac – Vushtrri
- R- 304 – Marinë -- Cerevik – Kiev, të cilat lidhin komunën tone me komunat e përafërtë.

Burim PZHK: Harta 4- Konceptit të zhvillimit Hapësinor-PZHK 2017-2025

Burim HZK; Harta 5- Planet Rregulluese të Hollësishme të Propozuara-HZK-Skenderaj 2020-2028

11. ANALIZA E GJENDJES EKZISTUESE

Gjendja ekzistuese e trafikut në komunën e Skenderajt është vlerësuar e mirë. Gjatë analizës së gjendjes ekzistuese në trafik janë trajtuar problemet kryesore nga fusha e trafikut dhe transportit në komunën e Skenderajt. Nga analiza e bërë, si dhe bazuar edhe në vrojtimet e pjesshme të bëra në terren nga inxhinieret komunal, është evidentuar se disa pjesë të rrugëve kanë nevoje për mirëmbajtje dhe rehabilitim. Këto rrugë për momentin mirëmbahen me fonde të kufizuara, sidomos mirëmbajtja e sinjalizimit të rrugëve. Mund të pritet që, gjendja e tyre të përkeqësohet shumë shpejt dhe të ulët shkalla e sigurisë rrugore, nëse në vitet e ardhshme nuk vihen në dispozicion fonde të mjaftueshme për këtë qëllim.

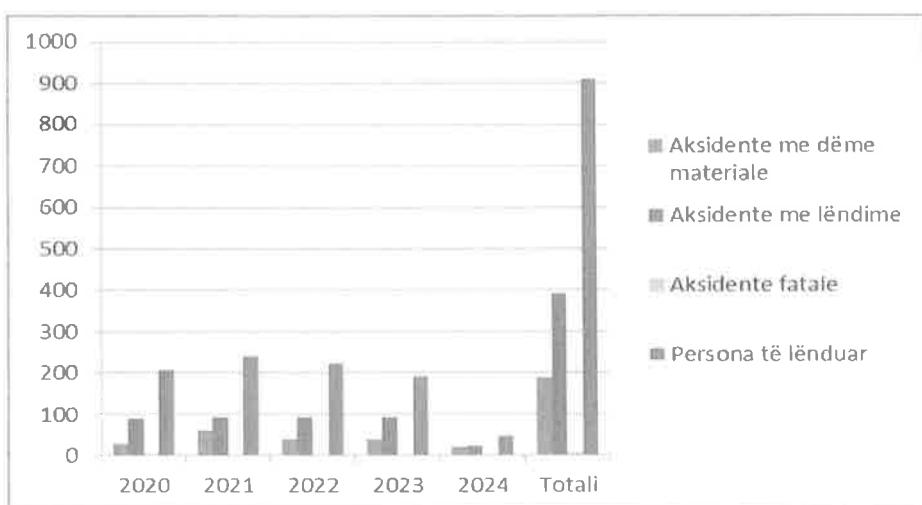
12. SIGURIA NË TRAFIK

Me qëllim që të kemi një pasqyrë më të qartë të gjendjes ekzistuese të sigurisë në komunën e Skenderajt, nga Policia e Kosovës janë marrë të dhënat për numrin e aksidenteve, pasojat dhe faktorët të cilët kanë shkaktuar aksidente. Prandaj, burimi i statistikave të prezantuara në këtë kapitull është siguruar nga sistemi informativ i Policisë së Kosovës - Stacioni Policor në Skenderaj.

Gjithnjë duke u bazuar në të dhënat e Policisë së Kosovës, numri i përgjithshëm i aksidenteve në komunën e Skenderajt është në formë tabelore e paraqitur.

Përshkrimi	2020	2021	2022	2023	2024	Totali
Aksidente me dëme materiale	30	60	39	40	20	189
Aksidente me lëndime	89	93	92	93	24	391
Aksidente fatale	4	1	0	3	0	8
Persona të lënduar	208	239	223	192	48	910

Burim: Te dhënat zyrtare nga stacioni Policor ne Skenderaj.

Grafikoni: Paraqitje e përgjithshme e aksidenteve ne komunën e Skenderajt.

13. SINJALIZIMI HORIZONTAL DHE VERTIKAL

Gjendja e sinjalizimit horizontal dhe vertikal në komunën e Skenderajt është në nivel të kënaqshëm. Vijat gjatësore të rrugëve dhe shigjetat e drejimit janë të dukshme. Në pjesën rurale mungon sinqalizimi horizontal, rrjeti rrugor në komunën e Skenderajt është i pajisur me sinjalizimin përkatës vertikale. Në rrjetin rrugor te fshatrave ka mungese te shenjave per emërtimin e vendbanimeve, me këtë rast shkaktohet konfuzitet në orientim, sidomos për drejtuesit e mjeteve të cilët nuk kanë njohuri paraprake me kushtet e rrugës dhe të terrenit.

14. TRAFIKU PËR KËMBËSORË

Në qytetin e Skenderajt, sipërfaqet për lëvizje të këmbësorëve janë relativisht të kënaqshme. trotuaret shtrihen përgjatë rrugës kryesore në të dy anët e rrugës dhe janë të ndara fizikisht nga pjesa e rrugës në të cilën lëvizin automjetet dhe mundësojnë lëvizje të lirë dhe të sigurt.

Zona më e frekuentuar e qendrës së qytetit është me gjerësi të mjaftueshme dhe në sipërfaqet e dedikuara për këmbësorë mundësohen lëvizje për këmbësorë por mungojnë shtigje të përshtatshme të shënuara për çiklistë. Me ndërtimin e qendrës së qytetit t'i jepet prioritet shtigjeve për çiklistë.

Nga ana tjeter, në disa pjesë periferike dhe pjesën rurale të qytetit të Skenderajt mungojnë trotuaret po ashtu në disa pjesë të rrugëve, konsiderohet si të rrezikshme.

15. TRAFIKU PËR ÇIKLISTË

Qytetarët e Skenderajt janë të favorizuar nga terreni i rrafshët i qytetit dhe shtrirja e madhe e këtij terreni në drejtim të fshatrave përreth. Por, përkundër këtij terreni mjaft të përshtatshëm për zhvillimin e çiklizmit, një formë e tillë e lëvizjes nuk është promovuar sa duhet.

Me qëllim të analizës dhe vlerësimit të elementeve gjometrike të rrugës, ku planifikuesit në terren duhet për të vlerësuar si të domosdoshme dhe prioritet që profilet të jenë të mjaftueshëm të rrugëve dhe ndërlidhjen funksionale të qytetit të Skenderajt me fshatrat me anë të shtigjeve për bicikletë, lidhjen e vendeve me trashëgimi kulturor si Kompleksi Memorial Adem Jashari ne Prekaz.

Kjo nismë përfshinë katër shtigje, të cilat janë emëruar si në vijim:

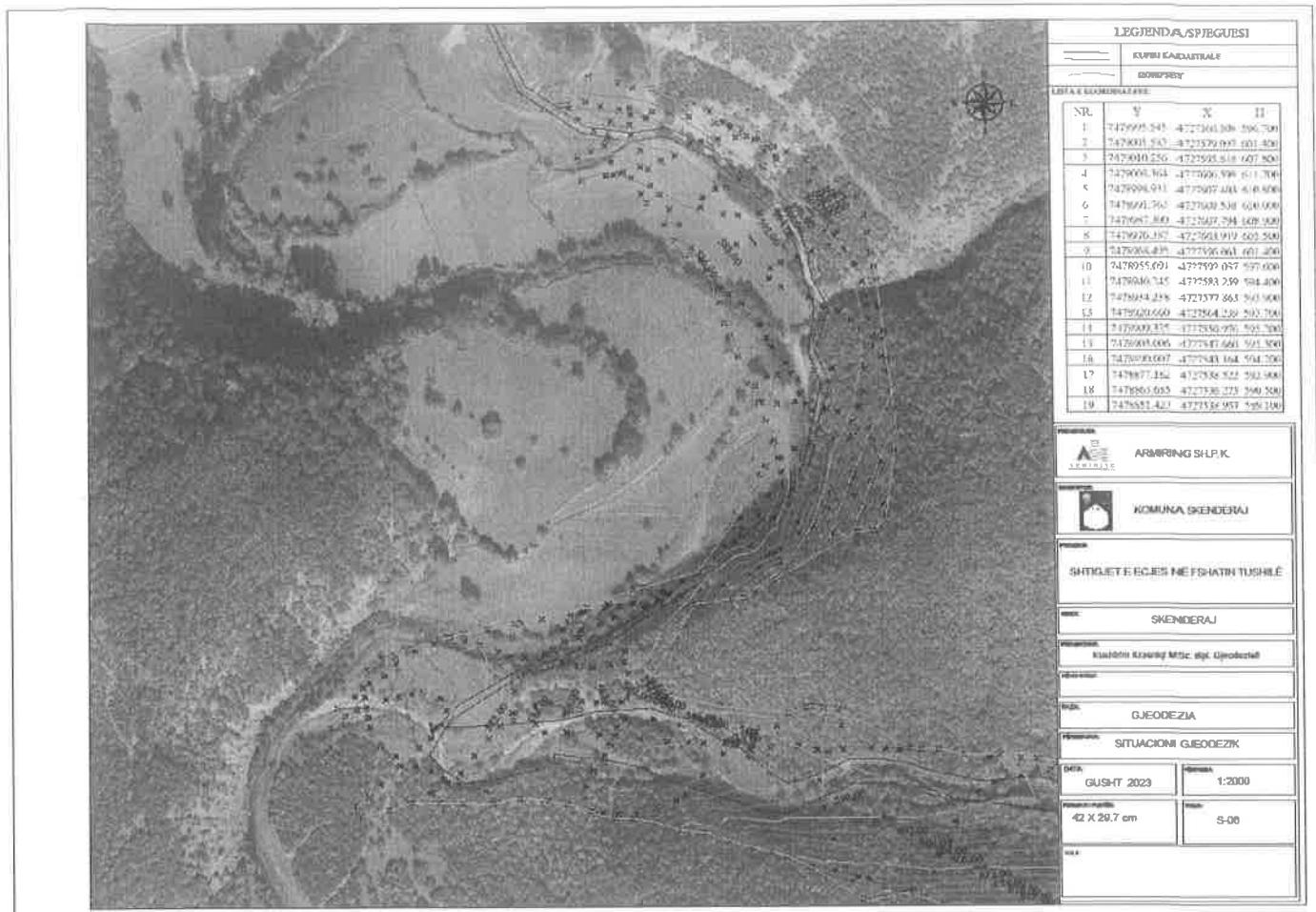
Shtegu i çiklistëve ne Rr. "Fadil Rrustemi"

1. Shtegu i çiklistëve nr Rr."17 Shkurti "
2. Shtegu i çiklistëve Rr. Sala e Hamit Jashari"
3. Shtegu i ciklistëve "Merita Murtezi".
4. Shtegu i ciklistëve Rr.Heroinat e Jashareve"
5. Shtegu i ciklistëve- Shtabi i UÇK-së –Likoc

Nga kjo nismë përfitojnë të gjithë qytetarët dhe turistët, ku tani e tutje kanë mundësi që këtë sport ta ushtrojnë edhe në qytetin e Skenderajt !

Skenderaj po përbushet çdo ditë dhe po merr formatin e një destinacioni favorit turistik dhe vendor!

Drejtoria për Zhvillimin Ekonomik, shtigjet për ecje i ka paraqitur më ortofoto ne bashkëpunim më kompaninë "ARMIRING SH.P.K, aty ku orientohen pothuajse i tërë komuniteti! Tani edhe rënë tej po punohet në pjesën teknike që këto shtigje të jenë së shpejti të qasshme për dashamirët e sportit !

Burim HZK: Harta 6- Shtigjet e ecjes ne fshatin Tushilë ne Skenderaj.

16. NGARKESA E TRAFIKUT

Për nevoja praktike janë të rëndësishëm së veçantë karakteristikat e mospërputhshmërisë kohore të qarkullimit të automjeteve në periudha të ndryshme kohore. Periudha dhe zgjatja e numërimit varet nga qëllimet dhe mënyra e planifikimit.

Rezultatet më të mira do të fitohen kur numërimi të bëhet përmes numërueshve automatik, në periudha më të gjata kohore (12 ose 24 orë në tërësi). Në mungesë të kohës dhe kufizimeve të tjera, për nevoja të ngarkesës së trafikut në komunën e Skenderajt është bërë numërimi manual. Janë përpiluar formularët e numërimit në të cilët është bërë ndarja e intervaleve kohore 15 minutëshe dhe ndarja e mjeteve varësisht nga struktura. Është zgjedhur një ditë karakteristike brenda javës (një ditë më e ngarkuar) dhe matjet janë realizuar në periudha të ndryshme kohore brenda ditës: nga ora 7.00-8.00 dhe nga ora 12.00-13.00. Me qëllim të mbledhjes së të dhënavëve përfshirë fluksin e automjeteve në qytetin e Skenderajt, janë zgjedhur pikat karakteristike në të cilat është bërë matja e numrit të automjeteve në rrugë dhe në hyrje të udhëkryqeve.

Përpos automjeteve motorike, me qëllim të caktimit të strukturës së qarkullimit, janë bërë edhe matjet e numrit të këmbësorëve dhe bicikletave të cilat qarkullojnë brenda orës.

Sa i përket strukturës së qarkullimit, automjetet e udhëtarëve dominojnë me rreth 65%, ndërsa automjetet e rënda dhe autobusët përbëjnë rreth 10%. nga lëvizjet e pa motorizuara, lëvizjet kryesisht realizohen duke ecur në këmbë (20% këmbësorë), ndërsa rreth 5% e lëvizjeve realizohen me bicikleta.

17. INFRASTRUKTURA RRUGORE PËR PERSONAT ME NEVOJA VEÇANTA

Një sfidë e vazhdueshme që e vështirëson kërkimin në këtë fushë është mungesa e të dhënavëve të sakta për personat me nevoja veçanta. Megjithëse Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor ka nxjerrë një udhëzim administrativ me anë të cilit obligohet rregullimi i kushteve teknike dhe mënyra e sigurimit të qasjes së papenguar, lëvizjes, qëndrimit dhe punës së personave me nevoja veçanta. Drejtoria e Shërbimeve Publike në bashkëpunim me Drejtoren e Urbanizmit kane ndërmarr hapa konkretë me partneritet me organizatat përkatëse për persona me nevoja veçanta duke marr masat adekuate në përshtatje me kriteret teknike në mënyrë që të gjitha vendkalimet në rrugë dhe vendkalimet për këmbësorë, t'u mundësojnë qasje edhe personave me nevoja të veçanta.

Në projektet e ardhshme duhet të kenë në konsideratë këto prioritete:

- Qasja e lirë dhe e sigurt për të gjithë pjesëmarrësit në trafik, në punë, në shkollë, objektet e rëndësishëm së veçantë, shërbimet e nevojshme ditore, etj.
- Siguria në trafik: qytetarët me nevoja të veçanta duhet të ndihen plotësisht të sigurt gjatë lëvizjes në hapësirat publike, rrugë, sheshe, parqe, vende rekreative etj.
- Ruajtja e ambientit: zhvillimi dhe promovimi i lëvizjeve të pa motorizuara do të ndikojë në uljen e shkallës së motorizimit dhe mbrojtjen e ambientit.

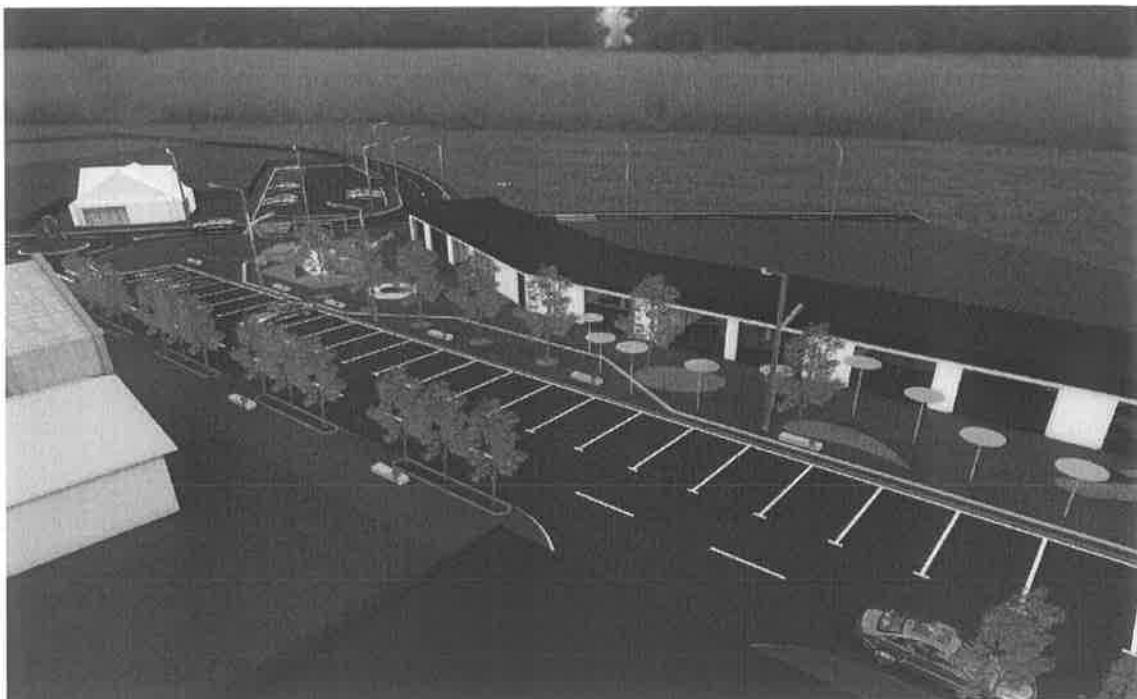
18. SIGURIA NË TRAFIK NË AFËRSI TË SHKOLLAVE

Siguria në trafik në përgjithësi dhe siguria e nxënësve në afërsi të shkollave në veçanti ka ngjallur shqetësim publik dhe është vlerësuar njëra prej brengave kryesore në komunën e Skenderajt.

Më qëllim të rritjes së sigurisë në afërsi të shkollave, në kuadër të këtij plani janë paraparë metodat fizike për kontrollin e trafikut, përkatësisht pengesat fizike të cilat ndikojnë në qetësimin e trafikut. Me nacionin metoda fizike për kontrollin e trafikut nënkuftojmë të gjitha ato procedura të cilat në thelb janë veprime të trafikut dhe të cilat ndikojnë në sjelljen e drejtuesve të automjeteve. Ato përfshijnë edhe qetësimin e trafikut në udhëkryqe dhe në akse rrugore, si dhe përparësitë për këmbësorë dhe përvistikë. Masat më të shpeshta për zvogëlimin e shpejtësisë dhe rritjen e sigurisë në trafik janë masat për qetësimin e trafikut.

Në parim, qetësimi i trafikut është kombinim i një numri më të madh masash që kanë për qëllim zvogëlimin e efekteve negative nga përdorimi i automjeteve motorike dhe çojnë deri te ndryshimi i sjelljes së ngasësve dhe zvogëlimi i shpejtësisë maksimale të lëvizjes në trafik, duke përfshirë këto masa për qetësimin e trafikut:

- zvogëlimi i shpejtësisë në afërsi të shkollave dhe në zonat tjera të rëndësishme;
- krijimi i kushteve në rrugë për paralajmërimin dhe detyrimin e ngasësve që të ngasin në mënyre të qetë dhe me kujdes;
- përmirësimin dhe mbjellja e gjelbërimit në dy anët e rrugëve, përmirësimi i mjedisit;
- zvogëlimin e numrit aksidenteve të trafikut.

Skenari i parë – është skenar i cili e ruan gjendjen ekzistuese të ndërtuar, mirëpo duke i bërë ndryshimet në hapësirat publike, rritjen e funksionalitetit të hapësirës, rritjen e gjallërisë me aktivitetet e ndryshme, lehtësimin e qasjes për këmbësorët, çiklistet dhe personat me aftësi të kufizuara, largimin e mjeteve të motorizuara dhe përmirësimin e peizazhit arkitektonik të ndërtesave ekzistuese. Po ashtu, rëndësi duhet ti jepet trashëgimisë kulturore dhe rregullimin e monumenteve të cilat e rrethojnë ketë lokacion, përcjellë me aktivitetet dhe manifestimet e ndryshme që organizohen në Skenderaj.

Skenari i dytë – skenari i dytë është skenari i cili bazohet në transformimin e tërësishëm të lokacionit. Po ashtu lejohet zhvendosja e tyre në ato prona ku komuna i ka posedim .

Gjithashtu, ky propozim merr parasysh edhe ndërhyrjet ne infrastrukturën e trafikut dhe atë teknike. Pra, lejohet zhvendosja e rrugës me qëllim të rritjes së hapësirës publike me qëllim të promovimit të lëvizjes aktive dhe uljes së lëvizjes pasive.

Në ketë drejtim duhet të merren parasysh edhe fuqizimi i aktiviteteve dhe manifestimeve të ndryshme në hapësirën e re të krijuar duke e promovuar trashëgiminë kulturore dhe monumentet qe ndodhen aty.

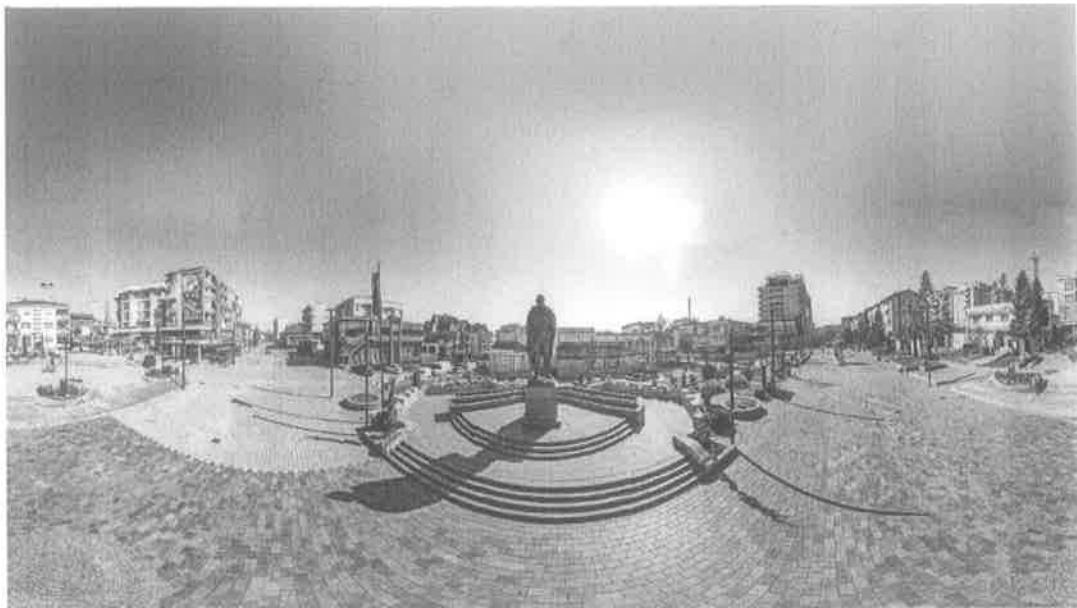

Foto: *Sheshi Adem Jashari ne Skenderaj.*

Trashëgimia e Komunës se Skenderajt duhet të jetë e promovuar në Skenderaj më elementet tradicionale duhet të janë prezent në zgjidhjen e propozuar me synim qe të promovohet sa ma shumë ky sektor me qëllim të zhvillimit të qëndrueshëm të turizmit në të ardhmen.

Promovimi i aktiviteteve kulturore, shoqërore dhe tradicionale duhet të janë pjesë përbërëse e zgjidhjes së propozuar. Konkurrenti duhet të ofrojë ide të reja se si mundët ndryshimi i ri i pjesës qendrorë të qytetit të ketë ndikim në rritjen e aktiviteteve të lartë përmendura.

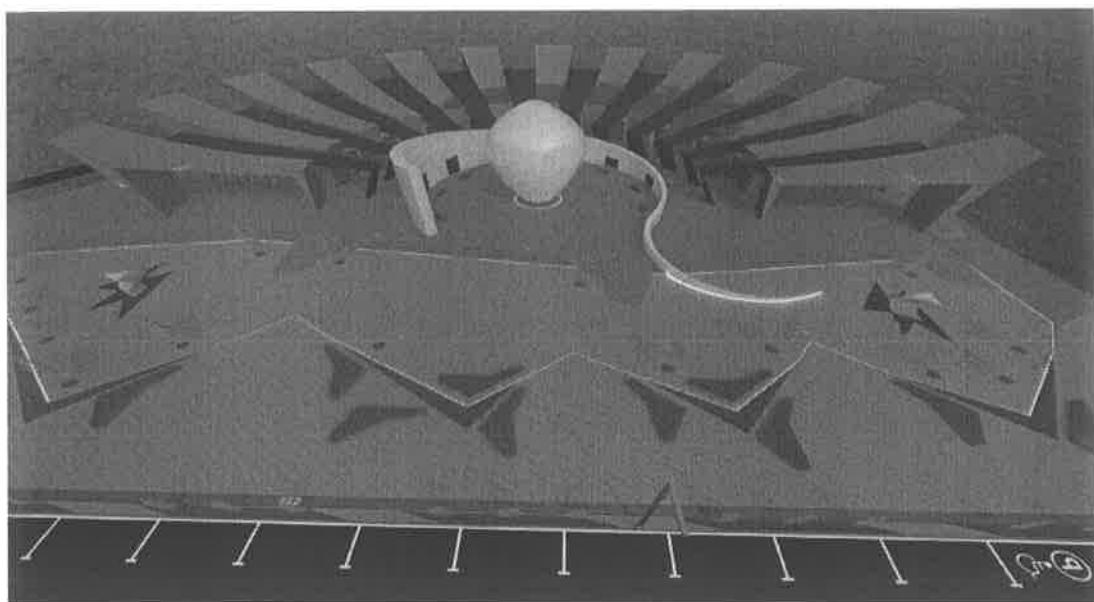

Foto: *Muzeu i qytetit ne Skenderaj.*

19. KRIJIMI I SHTIGJEVE PËR ÇIKLISTË

Plani për rritjen e përdoruesve të bicikletave në qytet synon zvogëlimin e trafikut, rritjen e cilësisë së ajrit dhe përmirësimin e shëndetit publik. Kjo do të arrihet duke krijuar shtigje të reja për çiklistë, duke përmirësuar sigurinë e çiklizmit dhe institucionalizimin e çiklizmit.

Një pjesë simbolike e qytetarëve të Skenderajt lëvizin rregullisht me mjete ekologjike transporti si, ecja në këmbë dhe ngasja e bicikletave.

- ✓ Prandaj, me qëllim të promovimit dhe avancimit të kësaj forme të lëvizjes, rekandomohet:
 - ndërhyrje përmirësuese në rrjetin rrugor duke marrë në konsideratë krijimin e shtigjeve për çiklistë dhe duke siguruar jo vetëm zgjerimin e tyre, por edhe vazhdimësinë e tyre.
 - krijimi i vend parkimeve të bicikletave më pranë akseve kryesore të shtigjeve për çiklistë, si dhe pranë objekteve të rëndësisë së veçantë, duke siguruar përdorimin e disa llojeve të transportit.
 - Lidhjen e objekteve të trashëgimisë kulturore me shtigje të çiklistëve
 - krijimi i programeve për edukimin e fëmijëve dhe të rinjve për përdorimin e bicikletave, si një mënyrë e shëndetshme dhe argëtuese udhëtimi.

20. MIRËMBAJTJA RRUGËVE

Është e rëndësisë së veçantë që komuna të bëjë edhe planifikimin e duhur buxhetor në lidhje me mirëmbajtjen projekteve të propozuara, por edhe të investimeve të mëhershme që janë bërë në fushën e transportit rrugor. Në mënyrë që të arrihet kjo, komuna duhet që patjetër ta bëjë inventarizimin e aseteve në fushën e infrastrukturës rrugore si dhe të ketë një data baze të saktë të digitalizuar duke krijuar edhe këto kushte:

- Krijimi i një sistemi për këmbësorët, një sistemi të sigurt të përshtatshëm dhe të integruar me të gjitha aspektet e tjera të sistemit të transportit.
- Krijimi i lehtësirave për lëvizje të këmbësorëve duke u dhënë këmbësorëve të njëjtën rëndësi me llojet e tjera të transportit gjatë shpërndarjes së hapësirës së përbashkët publike.
- Përmirësimi i infrastrukturës së këmbësorëve që përfshinë, ndërhyrjen nëpër udhëkryqet për t'i bërë më të sigurta për kalimtarët,
- Përmirësimi i trotuareve dhe pajisja e tyre me ndriçim,
- Përmirësimi dhe plotësimi i sinjalizimit horizontal dhe vertikal në vendkalimet për këmbësorë, përpilimi i një udhërrëfyesi dhe hartave për ecje në këmbë.
- Sigurimi i hartave për vendet me interes për t'u vizituar në tërë komunën e Skenderajt,
- Organizimi i ditëve të veçanta, këtu përfshihet organizimi i “Ditës pa automjete të motorizuara”

21. PLANI I MONITORIMIT

Plani i monitorimit është një dokument me të cilin monitorohet realizimi i masave të propozuara në kuadër të planit. Për përcjelljen e realizimit të planit është përgjegjës përkatësisht Drejtoria për Shërbime Publike.

Ky plan për komunën e Skenderajt është një dokument strategjik dhe realizimi i tij varet nga përshtatja dhe dinamika e realizimit të planeve tjera në nivel komunal në përputhshmëri me draftin e PZHK-ës dhe hartat zonale si dhe duke pasur parasysh faktin se monitorimi dhe realizimi e këtij plani është e nevojshme mbështetja jo vetëm nga drejtoritë përkatës por edhe nga drejtorit e tjera në nivel komunal, por edhe nga niveli qendror.

-Me miratimin e këtij plani, Drejtoria për Shërbime Publike, së paku një herë brenda vitit i raporton Kuvendit Komunal lidhur me realizimin e masave të parapara për periudhën e caktuar.

22. PLANI I VEPRIMIT, PRIORITETE DHE AKTIVITETET PËR VINITN 2024-2028

Plani i veprimit do të specifikohet çdo vit me planin e punës- planifikimet e projekteve konkrete.

Kjo tabele e vlerësimit dhe monitorimit mundet të përdoret në revidimin e planit të ri ku paraqitet shqyrtimi i zbatimit të planit.

Tabela 1.

Korniza e veprimit dhe monitorimit të aktiviteteve				
Objektivi- I-	Përvizimi i Aktiviteti	Përgjegjësi	Afati	Buxheti
Rritja e sigurisë në trafik	Sinjalizimi horizontal dhe vertikal	DI	2024-2026	150,000
	Ndërtimi shtigjeve përçikletë dhe parkingjet për bicikleta	DUMA	2025-2026	50,000
	Sipërfaqe të lira për lëvizje të pa motorizuara dhe rekreacion	DZHENIT	2025-2027	60,000
	Ndërtimi i parkingjeve dhe mirëmbajta	DUMA	2026-2028	40,000
	Infrastruktura rrugore për personat me nevoja te veçanta	DSHP	2025-2028	70,000

Tabela 2.

Korniza e veprimit dhe monitorimit të aktiviteteve				
Objektivi-II-	Përshkrimi i Aktiviteti	Përgjegjësi	Afati	Buxheti
Zhvillimin e sistemit përrregullimin dhe menaxhimin e trafikut	Ndërtimi i trotuareve ne zonat rurale	DUMA	205-2028	150,000
	Mirëmbajta e rrugëve Dimërore	DSHP	2024-2025	112,000
	Vendosja, përmirësimi dhe mirëmbajtja e sinjali-stikës rrugore	DSHP	2024-2026	120,000
	Mirëmbajta e rrugëve verore	DSHP	2024-2025	81,000

Tabela 3.

Korniza e veprimit dhe monitorimit të aktiviteteve				
Objektivi-III-	Përshkrimi i Aktiviteti	Përgjegjësi	Afati	Buxheti
- Krijimi i hapësirave përlëvizjen e lirë përmjetet të pa motorizuara dhe ekologjike ne zonat urbane dhe rurale,	Ndërtimi i trotuareve ne zonat rurale	DZHENIT	2026-2028	180,000
	Mirëmbajta e rrugëve verore dhe dimërore	DSHP	2025-2026	230,000
	Vendosja, përmirësimi dhe mirëmbajtja e sinjali-stikës rrugore	DHSP	2026-2027	120,000
	Sinjalizimi horizontal dhe vertikal	DSHP	2027-2028	90,000
	Ndërtimi i shtigjeve për ecje	DZHENIT	2026-2028	60,000

Tabela 4.

Korniza e veprimit dhe monitorimit të aktiviteteve				
Objektivi-IV-	Përshkrimi i Aktiviteti	Përgjegjësi	Afati	Buxheti
Krijimi i shtigjeve për çiklistë ne zonat turistike,	Ndërtimi i shtegut te motorëve "Adem Jashari" në zona malore në Kuqicë, Ternavc, Kotorr, Radishevë	DZHENIT	2025-2026	140,000
	Ndërtimi i dy shtigjeve te ecjes "Via Ferrata" ne bjeshkët e Banjes dhe Syriganes.	DZHENIT	2025-2026	30,000
	Ndërtimi i shtigjeve të çiklizmit në zonat me potencial turistik në Bashkësinë Lokale në Qirez.	DZHENIT	2024-2025	30,000
	Shenjëzimi i pikave me karakter kulturo-historik në gjithë territorin e Komunës se Skenderajt ku ka shënjëzime.	DZHENIT	2026-2027	20,000

Tabela 5.

Korniza e veprimit dhe monitorimit të aktiviteteve				
Objektivi-IV-	Përshkrimi i Aktiviteti	Përgjegjësi	Afati	Buxheti
Përshtatja e infrastrukturës rrugore për persona me nevoja të veçanta	Siguria në trafik për qytetarët me nevoja të veçanta	DSHP	2025-2028	70,000
	Ndërtimi i shtegut dhe rrugëve për persona me nevoja të veçanta	DSHP	2025-2027	40,000
	Sinjalizimi horizontal dhe vertikal	DSHP	2026-2028	30,000
	Mirëmbajta e rrugëve verore dhe dimërore	DSHP	2027-2028	120,000

